

קול רנה ומחול

מאת חיים נגיד

אלמלא אותו חלום, מעין איתות־אזהרה, ערב וסייעתה לגרמניה, היתה היום רנה שנפלד מסודרת בחיים: מנהלת בית הספר היוקרתי למחול של קורס יוס באסן, גרמניה, עומדת בראש להקת הריקוד המקורית, נהנית מתקציבים ענקיים בסגנון האי הוב שם על מחלקות התרבות העירוניות. מי יודע, אולי היתה מוזמנת לבוא ארצה לפסטיבל ישראל עם להקתה הגרמנית, במאי השנה. ממש היה לה כרטיס נסיעה ביד, והיא עמדה לנסוע למחרת, ופתאום חלמה חלום, והחליטה לבטל את כל התכניות.

אבל גם כך היא מגיעה לירושלים, לפסטיבל, לא מגרמניה, אלא מצפון תל־אביב. מאולם התעמלות של בית־ספר יסודי, שם נערכות בימים אלה חזרות אחרונות על שתי עבודותיה שיועלו בפסטיבל ישראל, ב־14/5/88: מחול סולו - קיץ 87 בחדרי ומחול של כל הלהקה - הכוללת היום רק שלוש בנות, אבל שלושתן יפהפיות - דמיונות ואטודים.

במבט לאחור, היא אינה מצטערת על ביטול הנסיעה, אף על פי שנראה כי כל אותו עניין לא היה־אלא שטות: "קיבלתי הזמנה מפינה באוש, שהיא תלמידה של קורס יוס לבוא ולנהל את בית הספר והלהקה. הכל היה כבר מסודר. ופתאום - החלום, והיתה לי ממנו טראומה, והחלטתי שאני נשארת כאן. אני יודעת שזה לא היה רלוונטי: כי כשהופעתי שם באותה שנה ראיתי תערוכה שהם עשו על תקופת הנאצים, ידעתי שקורס יוס הציל יהודים. הוא עבד עם מלחין יהודי, כהן, ובכלל, בעולם המחול אין גדול ממנו, כמו שאין גדולה מפינה באוש, וההזמנה היתה מאוד מחמיר אה. אבל האמת היא שאני פשוט לא יכולה לעזוב את תל־אביב. כאן המקום שלי, אף על פי שאין לנו תקציב ותנאים ואולם לתזרות. הנה, פינה באוש. אם היא תרצה מחר תשעה מסכי קטיפה, היא תקבל בין רגע. כאן אנחנו מתקשים להשיג כסף כדי לקנות תחרה לשמלה לצורך ההופעה, ואיזה יודע איזה הון תועפות צריך לשלם

**רנה שנפלד קיבלה הצעות,
שקשה לסרב להן, לרקוד
בחו"ל אבל היא לא יכולה
לעזוב את תל־אביב: "כאן
המקום שלי". בפסטיבל
ישראל היא חופיע עם "קיץ
87, בחדרי"**

בשביל פנס תאורה? 1,400 דולר. מי יתן לי תקציב? איך אפשר לקיים להקה עם 20 אלף שקל שאנחנו מקבלים בשנה ממשרד החינוך?"

לפני שנים, כשהיתה הסולנית של בתי שבע, לא היו לה בעיות כאלה. "הבעיה הייתה חידה היתה שם הרגשת הריקנות. כל פעם נשאלה השאלה: מה עושים עכשיו לאיזה כוריאוגרף פונים שיבוא לעבוד עם הלהקה. זו לא היתה יצירה. אצלי בלהקה הברכות הן שיוצרות את הריקוד. המחול הנוכחי שלחן התחיל מזה, שכל אחת מהן הבינה פריט תלבושת ודמות משלה - ויחד בנינו אותה". תמר פינגבלט גבוהה ומוצקה קצת יותר מאמה, רנה שנפלד. היא לובשת שורטס, קסקט עור והבעה חושנית. יושבת על כסא, אחר כך רצה אל הקיר, פונה אל מרכז החדר. סביבה חגה אינגבורג סונדבי, בלונדית מעוצבת בשלמות, לבושה בגדיים בהירים, כובע קש. בשלב מסוים היא גם תהגה בנורבגית מלים כמו "ציפור, שמש". אינגבורג, בת 27, היא רקדנית נורדבנית, שהצטרפה לא מכבר ללהקה. בפס קול נשמע קול דובר בקצב, מזכיר את לוני אנדרסון. אחר כך הוא מתהלך באטיוודים של שופן. סיגל שפרלינג בשמלה שחורה ובכובע תואם מחוללת על פי המוסיקה. ריקוד קלאסי. התעורבות של תנועת יומי וימיות עם ציטוטים ואזכורים מן העבר, אופיינית לסגנון הפוסט־מודרני, כך נדמה לי, אבל רנה שנפלד מתייחסת להשערות

שמלות ארוכות לבנות ובצד מעין שחף המונע על חוט וגלגלת. ברקע נשמעת רבי עיית מיתרים מנגנת את העלמה והמוות של שוברט.

גם בתכונותיה הקודמות - גלים או חו" סים - היא עשתה שימוש רבידמיון בכל מיני חפצים. הפעם היא מתעלה על עצמה. את הכסא היא כאילו "לובשת" על עצמה, רוקדת אתו ועליו. את השמלות היא מסיי' ה מהקולבים ומציבה אותן מול המאוורר רים עד כי גדמה שיש עוד שתי רקדניות. אחר כך היא תלכש אותן, תיראה לרגע כמו ארליקנו, ומישנהו כמו קדושה מעונה. הסיפור? אין בדיוק סיפור. צריך לחוש. להרגיש את תנועת הרגש. משהו שנע מב דידות וריקנות, למלאות ואנרגיות.

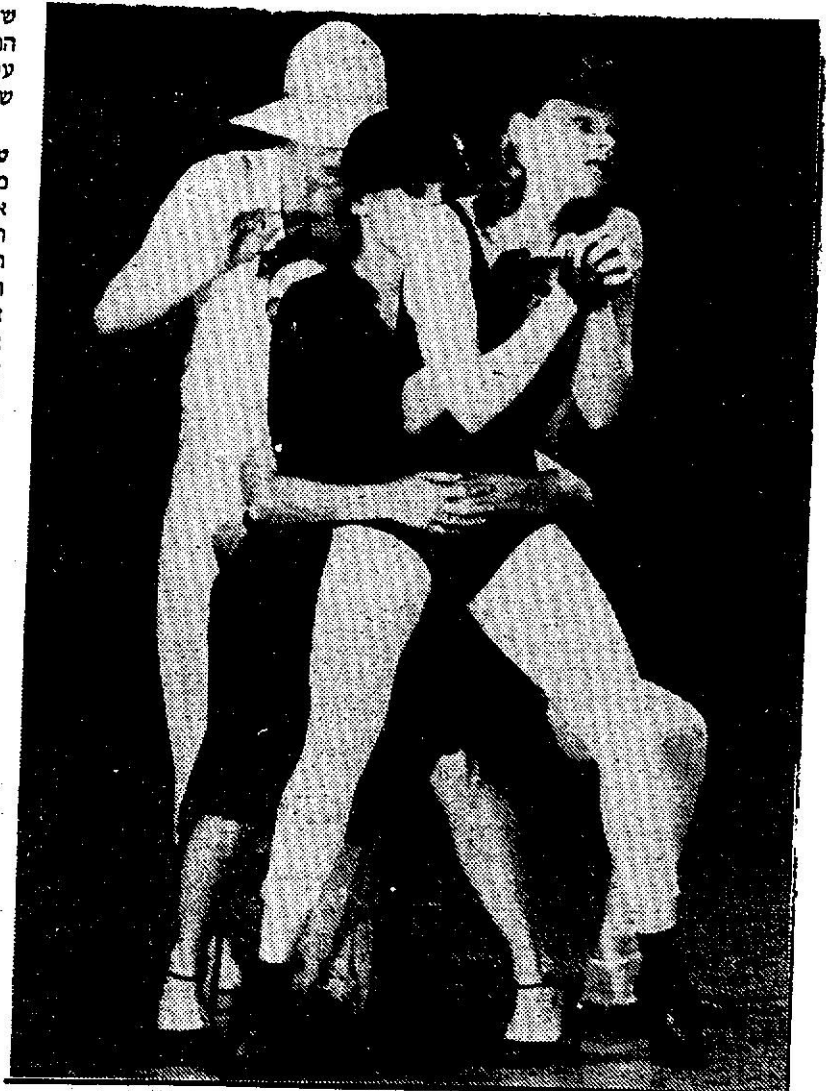
אחר כך, בשיחה לאחר ההופעה, היא תסביר לי, שהחליטה הפעם לחרוג מן הש" מות הכלליים והנושאים המכלילים של תכונותיה הקודמות. לא עוד חוטים וגלים, אלא מקום וזמן ספציפיים: קיץ 87, בחדר. "אדם יושב בחדר ועוברים עליו כל מיני דברים. זה לא רק עניין פרטי ואישי אלא גם אינטימי".

באחד הקטעים בריקוד היא עושה מיני תנועות הנראות לי משדרות משמעות, כמ" עט כשפת חרשים אלמים פרטית. היא שמחה על ההבחנה: "כן, השם המקצועי שלהם הוא - סינגלים".

- אבל ההרגשה היא שבניגוד לשפת החרשים אלמים, כאן משמעות הסיגנלים ברורה רק לך.

ונה שנפלד: "כמו בכל אמנות, ככל שק" רובים יותר לתחום, כך זה מדבר יותר. אבל מי אומר שצריך להבין. צריך להרגיש. לא חייבים לנסח את כל ההרגשות במלים".

אחר כך חוזרים לדבר על קשייו של הא" מן כעוסק ועיר. ונה שנפלד: "אין סטודיו ללהקה, אין כסף, והארטן הוא משה כבד. ואם לא הייתי רוקדת, אולי היה לי זמן לגייס עוד כספים, אבל מה לעשות? אני אמן יוצר, אני עסוקה בלגדל דור. זה לא מספיק?".

דמויות ואטיודים: תמר פינגבלט, סיגל שפרלינג, אינגבורג סונדבי צילם יעקב אגוד

בחיך: "פוסט-מודרני. פוסט-פוסט מודר" מציבים שורת מאווררים, לידם - כסא גלגלים משרדי. מעליה תלויות על קולבים אתרי ההפסקה היא לובשת מעל בגד